

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ
на Вардарски плански регион
CENTRE FOR DEVELOPMENT
of Vardar planning region

Република Северна Македонија
Министерство за
локална самоуправа

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Регионален проектен Форуми

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ
на Вардарски плански регион
CENTRE FOR DEVELOPMENT
of Vardar planning region

Република Северна Македонија
Министерство за
локална самоуправа

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

**Овој форум е дел од активностите
на проектот:**

**„ Одржлив и инклузивен
рамномерен регионален развој“**

„Регионален проектен форум“

Главната цел на проектот "Одржлив и инклузивен рамномерен регионален развој" е диспаратетите во развојот помеѓу планските региони да се намат, и како последица на тоа, граѓаните, особено оние од помалку развиените региони во земјата, да имаат подобри услови за живеење".

Форматот на **Регионалниот форум** го следи нацртот на форумите на граѓаните, кои ги спроведуваше SDC во периодот 2006 - 2014 година.

Учесници на форумот ќе бидат

- Членови на Советите на Центрите за развој на планските региони;
  - Претседателите на Советите и советници од ЕЛС во планскиот регион;
  - Бизнес заедницата во регионот, претставена преку стопанските комори;
  - Здруженијата на граѓани;
  - Претставници на урбани/месни заедници по општина;
  - Заинтересирани граѓани;
  - Најмногу 2 претставници од секоја од Единиците на локалната самоуправа од регионот. Со цел општините да не го „узурпираат“ процесот, бројот на учесници од секоја од ЕЛС ќе биде ограничен на 2, без разлика на големината на општината.
  - Вкупниот број на учесници по општина, од сите чинители, не смее да надминува од 8-10 претставници.
-

Посебните цели на Форумот се:

---

1. Вклучување на граѓаните во управувањето преку учество на локалните интересни групи во развивање на проекти и давање на препораки и подоцна во спроведување на проектите.
  2. Креирање партнерства помеѓу регионалните засегнати страни.
  3. Подобрување на капацитетот на локалната заедница за развивање и управување со проекти.
  4. Подобрување на локалните соци-економски услови.
-

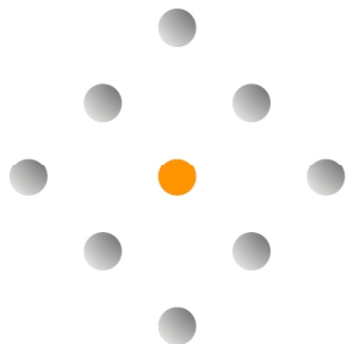

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ
на Вардарски плански регион
CENTRE FOR DEVELOPMENT
of Vardar planning region

ОБРАЌАЊА

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ

на Вардарски плански регион

CENTRE FOR DEVELOPMENT

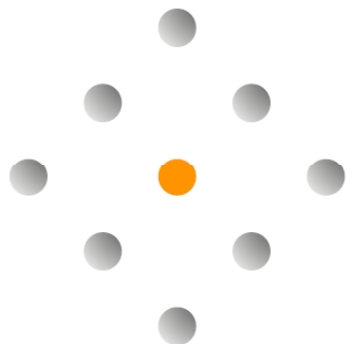
of Vardar planning region

ИЗБОР НА ПРИОРИТЕТЕНА ОБЛАСТ

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ

на Вардарски плански регион

CENTRE FOR DEVELOPMENT

of Vardar planning region

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ
на Вардарски плански регион
CENTRE FOR DEVELOPMENT
of Vardar planning region

Структурирање на форумот

Структура на форумот

- Најмалку 5, а најмногу 10 работни маси (од 6-10 учесници)
  - Работните маси ги претставуваат различните социо-економски **интереси** и видувања на заедницата т.е. различни интересни групи
  - Работните маси го структурираат форумот и ги дефинираат и избираат проектите
  - Сите маси имаат **еднакви права** и „тежина“ при изборот на проекти
-

Структура на форумот работни маси

Работни маси

- • Сите работни маси имаат еднаква „тежина“ и еднакво право на глас. Работните маси се предлагаат од Центрите за развој на планските региони и модераторите и нивната структура ја рефлектира заедницата. Постои можност самите учесници да предлагаат маси кои најдобро ги отсликуваат нивните интереси, но и во двата случаи треба да ги следат следниве препораки:
    - Жените се претставени со најмалку 40% на работните маси;
    - Најмалку 20% од присутните се млади;
    - Немнозинските етнички заедници се претставени на работните маси согласно нивниот социо-економски интерес и не се формираат чисти етнички маси;
    - Здруженијата на граѓани се распоредени согласно нивното поле на работа, не се формираат посебни работни маси за здруженија на граѓани;
    - Претставниците на ЕЛС се распоредени на работните маси согласно нивниот интерес, а не според тоа која општина ја претставуваат.
-

Освен работните маси, на Форумот има и „резервирани“ маси и тоа:

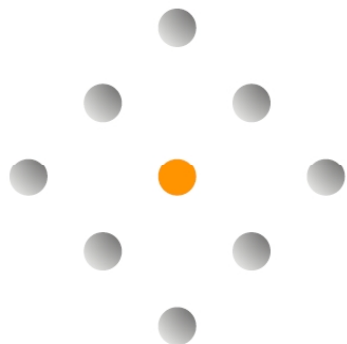

- Слободна работна маса (за граѓани кои не го гледаат својот интерес на воспоставените маси, а сакаат да учествуваат на форумот);
  - Маса на оперативната група (не учествува во дискусијата и нема право на глас). На оваа работна маса седат сите претставници на ЦРПР;
  - Маса за гости, експерти, донатори и медиуми (може да учествува во дискусија, со споделување на информации и барање на појаснувања, но нема право на глас).
-

Работните маси ги имаат следните задачи:

- го структурираат форумот;
  - дискутираат и ги дефинираат приоритетните области;
  - ги идентификуваат потребите и предизвиците во таа област;
  - даваат препораки за подобрување на концепт решенијата;
  - ги приоритизираат предложените концепт решенија;
  - го следат (мониторираат) спроведувањето на финансираните проекти.
-

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ

на Вардарски плански регион

CENTRE FOR DEVELOPMENT

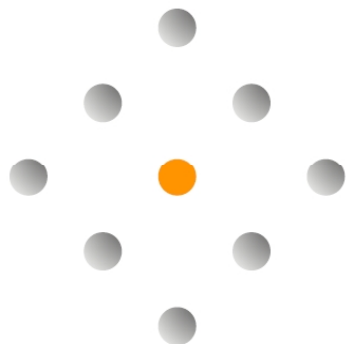
of Vardar planning region

Правила за работа

- Учесниците на Форумот првенствено учествуваат како **граѓани**, а потоа како претставници на институциите од кои доаѓаат;
  - Форумските сесии започнуваат во однапред определено и договорено **време**;
  - Дискусиите се водат помеѓу **работните маси** претставени од различни заинтересирани страни;
  - Заинтересираните страни (работните маси) се **рамноправни** во одлуките и дискусиите;
  - Секоја работна маса има **еднакво право** и важност;
  - Одлуките на Форумот се донесуваат со **консензус**;
  - Заемно почитување на личноста и конструктивно разрешување на конфликтите во општа корист на сите чинители на заедницата; да не се влегува во личен **конфликт**;
  - Ги **сослушуваме** дискутантите и се залагаме за активно слушање;
  - Форумските сесии нема да траат подолго од **3 (три) часа**;
  - Искажувањата и коментарите на учесниците/дискутантите нема да бидат подолги од **3 минути**;
  - Правото за одлучување за проекти кои ќе се финансираат од форумскиот буџет се стекнува со редовно учество на барем **две форумски сесии. Присуството е задолжително од почеток до крај**;
  - Мобилните **телефони** се исклучени;
  - Забрането е **пушење** за време на форумските сесии;
  - Форумските сесии се **јавни**. Записниците од нив се достапни за медиумите и за сите заинтересирани лица;
-

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ

на Вардарски плански регион

CENTRE FOR DEVELOPMENT

of Vardar planning region

Што претставува форумот ?

- Форумот е алатка за успешно вклучување на граѓаните во процесите на донесување одлуки
  - Место за дискусии за проблемите во заедницата и начините за нивно решавање
-

За форумот

- Алатката е воведена и спроведена преку Швајцарска агенција за развој и соработка – SDC низ неколку проекти и програми
  - Форумите придонесуваат за зголемување на информираноста и вклучувањето на граѓаните и зголемување на транспарентноста и отчетното работење на општините како и подобрување на соработката меѓу нив
  - Постојат: Проектен форум, Буџетски форум, Тематски и Меѓуопштински форум
-

Цели на форумскиот процес

Поддршка на учеството на граѓаните во развојот на заедницата на локално и регионално ниво

- Вклучување на граѓаните во управувањето преку учество на локалните интересни групи во развивање на проекти и давање на препораки и подоцна во спроведување на проектите
  - Креирање партнерства помеѓу локалните интересни групи.
  - Подобрување на капацитетот на локалната заедница за развивање и управување со проекти.
  - Подобрување на локалните соци-економски услови.
-

Регионален Проектен Форум

Се организира кога се сака да се дефинираат приоритетите помеѓу неколку теми и проекти кои се неопходни да се решат во заедницата.

Резултатите на проектниот форум се одреден број проекти и препораки кои придонесуваат за развојот на заедницата во целина.

Приоритетните проекти и препораки соодветно треба да се спроведат од страна на регионот

Резултати од форумот

- Препораки за надминување на проблеми и подобрување на услугите кои ги обезбедува регионот
  - Поголема информираност на граѓаните за плановите за развој на регионот
  - Зголемена транспарентност и отчетноста на регионот
  - Зајакнати капацитети и развиени партнерства
  - Подобрен квалитет на животот на граѓаните
  - Подготвени предлог проекти кои ќе се финансираат од буџетот на програмата
-

Конкретни резултати на овој форумски процес

- ✓ Проектниот форум ќе биде основа на креирање, подготовка и финансирање на конкретни проекти
- ✓ **Најмалку 1, а најмногу 3 проекти** ќе бидат поддржани за спроведување во регионот
- ✓ Вкупниот фонд за сите региони изнесува 1,131.164 CHF, а за Вардарскиот регион 166.282 CHF

Форумски процес

- отворен за **сите жители** со наполнети 16 години
  - учесниците на форумските сесии се поделени по **работни маси**
  - низ **2 форумски сесии** се дебатира за регионот, за приоритетите и проблемите на граѓаните, се предлагаат решенија и се избираат проектите кои ќе се финансираат од проектниот фонд
-

Фази на форумскиот процес

Подготвителна фаза

Форумски сесии (2)

октомври – ноември 2020

**Имплементација на препораки и
проекти**

април 2020 - **xxxxxxxx** 2020

Фази на форумскиот процес

Прва сесија

■ Целите на првата сесија се:

- Да се структурира форумот;
- Да се информираат учесниците за форумскиот процес;
- Да се избере специфична приоритетна област (до 2 приоритетни области) за развој на планскиот регион на форумот и комплементарните области;
- Да се идентификуваат клучните проблеми и потреби во избраната област и комплементарните области, со кои се соочува планскиот регион.

■ Резултати од сесијата:

- Процесот на работа и одлучување е јасен за сите учесници;
  - Воспоставена е структурата на форумот;
  - Избрана е приоритетна област/и за развој на планскиот регион, за дискусија на форумот;
  - Идентификувани и групирани се приоритетни регионални проблеми, од избраната област;
  - Дадени се препораки за локалните и национални институции.
-

Фази на форумскиот процес

Втора сесија

■ Цели на втората форумска сесија:

- Да се презентираат и дискутираат концепт решенијата;
- Да се дадат препораки за подобрување на концепт решенијата;
- Да се информира форумот за процесот на работа помеѓу сесиите;
- Да се приоретизираат предложените концепт решенија на партиципативен начин.

■ Резултати од сесијата:

- Концепт решенијата се презентирани, дискутирани и дадени се препораки за подобрување;
  - Приоретизирани се концепт решенија за поднесување до Советот на планскиот регион;
-

Спроведување на проектите

(декември 2020 - **xxxxxxx** 2021)

- Техничко одобрување на проектите
  - Проектен фонд-** Финансиски средства доделени од Министерство за локална самоуправа на Р.С. Македонија и SDC.
  - Спроведување на проектите (следење на реализацијата на проектите и постигнатите ефекти во заедницата)
-

**ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ДЕФИНИРАЊЕ НА
ПРИОРИТЕТНИ РЕГИОНАЛНИ ПРОБЛЕМИ ПОВРЗАНИ
СО ИЗБРАНАТА ОБЛАСТ**

Групирање на проблемите

Критериуми кои треба да ги исполнат проектите

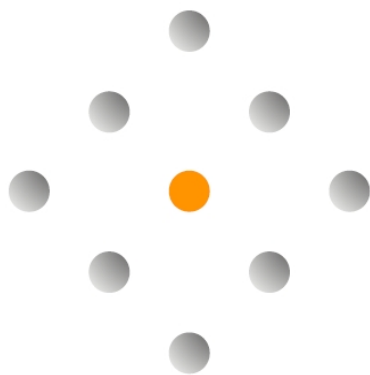

- ✓ Креирање на партнерства меѓу најмалку 3 општини
  - ✓ Мерливи, практични и видливи резултати
  - ✓ Важен и со широко социјално влијание
  - ✓ Одржливост после донаторската поддршка
  - ✓ Придонес кон процесот на регионалниот развој
  - ✓ Адресираат подеднакво потреби на жените и мажите, разните етнички групи и поддржат нивно вклучување во спроведување на проектите
-

□ Предлози на решенија и препораки

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ

на Вардарски плански регион

CENTRE FOR DEVELOPMENT

of Vardar planning region

Динамика на следните форумски сесии

ноември	ноември
1	2
10/2020	02/2020
27.10.2020	19.11.2020

Термините за сесиите се флексибилни и може да се
адаптираат по договор

Благодарам!

Игор Тасевски

и

Татјана Темелковска
